

No cometràs adulteri

ASSAIG, 88

COL·LECCIÓ ASSAIG

SÈRIE DEU MANAMENTS

Direcció: Anna Punsoda

- I Jordi GRAUPERA, *Estimaràs Déu sobre totes les coses.*
- II Ignasi MORETA, *No prendràs el nom de Déu en va.*
- III Maria GARGANTÉ, *Santificaràs les festes.*
- IV Leticia ASENJO, *Honraràs pare i mare.*
- V Bernat DEDÉU, *No mataràs.*
- VI Blanca Llum VIDAL, *No cometràs adulteri.*
- VII David FERNÀNDEZ, *No robaràs.*
- VIII Carla VALL I DURAN, *No mentiràs.*
- IX Joan BURDEUS, *No tindràs pensaments impurs.*
- X Maria SEVILLA PARIS, *No desitjaràs els béns del proïsme.*

Blanca Llum Vidal

NO COMETRÀS ADULTERI

FRAGMENTA EDITORIAL

Publicat per FRAGMENTA EDITORIAL
Plaça del Nord, 4
08024 Barcelona
www.fragmenta.cat
fragmenta@fragmenta.cat

Col·lecció ASSAIG, 88
Sèrie DEU MANAMENTS, VI
Directora de la sèrie ANNA PUNSODA

Primera edició GENER DEL 2024

Direcció editorial IGNASI MORETA
Producció editorial MARIA CALLÍS
Assistent de producció MIREIA ARGUIJO
Disseny de la coberta ALBERT PLANAS

Imatge de la coberta Escultura de Moisès
del Palau de Justícia de Bruges
Imatge de la pàgina de respecte Detall d'un gravat del segle XVI
sobre Josel van Rosheim

Impressió i relligat ROMANYÀ VALLS, S. A.

© 2024 BLANCA LLUM VIDAL CARRASCO
pel text

© 2024 FRAGMENTA EDITORIAL, S. L. U.
per aquesta edició

Dipòsit legal B. 489-2024
ISBN 978-84-17796-98-3

Amb el suport de Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

RESERVATS TOTS ELS DRETS

*A l'amor que desobeix alhora
les lleis de la norma i de la follia.*

*No sabia quin camí et portaria vora meu.
M'hauria agradat que fos pel de les estrelles.*

MERCÈ RODOREDA

Je ne t'attends pas au bout d'une ligne droite.

BARBARA

ÍNDEX

I	L'adulteri amb imatges	II
	<i>Teranyina, embut, normal, bena, «strapon»</i>	11
	<i>Una imatge d'imatges</i>	27
	<i>Com a mínim, un quadro</i>	35
II	L'adulteri amb un conte	47
	Bibliografia	75

I

L'ADULTERI AMB IMATGES

TERANYINA, EMBUT, NORMAL, BENA,
«STRAPON»

PASSO RELATIVAMENT RÀPID per l'Èxode. A les palpentes m'enfilo pel mont Sinaí. Diria que m'entrebanco, m'esgarrapo i m'enfango. M'aturo un moment davant del Decàleg. M'acceleren els manaments religiosos i els preceptes morals, les prohibicions i demandes marcades, diuen, per una mà que és divina i que, amb dues taules de pedra, s'encomana a Moisès.

Déu s'ha adreçat a un legislador i a un profeta, a un salvat de les aigües i a un nomadisme encarnat en un home —històric o textual— que tresca per un desert que conté tanta dosi d'obsessió i violència com de política, d'ètica i de poesia. Un lirisme tan humanístic com *gore* i per moments potser pornogràfic travessa la Bíblia. «Fes-me-la sentir», diu un

passatge del *Càntic dels Càntics*, del *Xir ha-Xirim*. I encara que en aquest passatge el referent pronominal faci referència a la veu de l'estimada, la meravella i l'embuix dels pronoms poden portar fàcilment a imaginar una manera d'investir la sexualitat especialment transparent i directa, realista i de carn, elegant i valenta i d'eròtica viva.

M'imagino que algú, en algun indret que no se sap ni on es troba i en alguna època estranya amb revolucions de debò, va sentir una necessitat imperiosa i gairebé física de parlar diferent i d'inventar-se altres noms per al conjunt de deu lleis: potser convits, potser llanternes, potser baranes. De cop també penso que només són pronúncies, sons que s'emeten, vibracions que es propaguen, impressions que es fiquen al cos a través de l'orella i que tenen la capacitat de remoure, d'ajudar a sobreviure, de descobrir que poder parir vida és una cosa sagrada, d' enamor ar, de fer que t'enfadis, de prendre consciència que l'altre no serà mai ni una substància mental ni una idea, sinó un subjecte que camina i es mou diferent de la resta —una peripècia dissimulada i dissolta en un conjunt que s'assembla i un esdeveniment separat, tan singular que fa por. Potser són coses, només. Un trasbals de la terra. La visió d'unes veus. Paraules, paraules, paraules. Potser encara no se sap ni què són tantes lleis i potser tot

depèn del context, de la història, de la intensitat dels nervis amb què s'intenta interpretar de què es tracta. De l'equilibri del cos. De l'emoció.

Ni quaranta dies ni quaranta nits: només m'hi quedo una estona i en un lloc molt precís: *no cometràs adulteri*, fa el setè manament segons la tradició jueva i el sisè segons la catòlica. Respiro tres cops —m'agrada el tres perquè em sembla polític, perquè em sembla bonic el dibuix, un infinit migpartit que també és la muntanya i els pits d'una dona, i perquè em sembla poc místic— i com que res se'm revela ni sé exactament amb qui ni per què m'hauria d'aliar, baixo la muntanya, em torno a entrebancar, a esgarapar i a enfangar i me'n vaig a llegir, que això, com la sortida d'Egipte, també allibera bastant. Contra tota opressió, iconoclàstia i una terra promesa que sempre s'esmuny —potser la lectura és això: fugir dels ídols com qui fuig de la pesta i donar-se a la paraula de l'altre, obrir-s'hi.

Llegeixo la paraula *adulteri* i tot i que em forci a partir de la definició encara viva segons la qual es tracta d'una *violació de la fidelitat conjugal*, m'aturo davant del rosari de nocions que d'entrada no porten cap dibuix associat ni cap il·lustració emparentada perquè només són això, paraules que expressen idees que podrien ser agermanades amb d'altres com ara

desobediència, lleialtat, matrimonial (em sembla que *desobeir la lleialtat matrimonial* és bastant paral·lel i, fins i tot, un sinònim); intento no escapar-me dels conceptes mentals (*violació, fidelitat, conjugal*) que la filosofia i el dret, que la psicologia i la història han desplegat amb autèntic rigor o amb l'especulació més estricta, però el primer que em ve al cap és *teranyina i embut*.

Un animal invertebrat amb quatre parells de potes i òrgans secretors i un utensili que les persones van tenir la fantàstica lucidesa d'entendre que ens feia falta i la subtilíssima gràcia de saber-lo inventar. Dues paraules que aquí serveixen d'idea, però, sobretot, que funcionen d'imatge: d'aparença visible, de representació d'un objecte que permet de fer-se un esbós material amb substància corpòria i amb límits i formes concretes d'allò que a l'inici era només abstracció. Dues paraules, en el fons, que venen a ser un recipient metafòric. Un salvament. Un flotador.

El senyal d'adulteri amb ressons de teranyina em sembla, així, el producte d'una segregació bestial que serveix per capturar o, per humana extensió, la creació d'una xarxa que allò que pretén és apoderar-se d'algú. I això, val més dir-ho al principi, això vol dir fer alguna mena de mal a la individualitat, a la independència, a la llibertat. El fil, a més, és subti-

líssim. Gairebé transparent i molt prim. Actua, per tant, gairebé camuflat. És, en resum, un parany per caçar i per servir d'aliment per a algú que té gana i que si pica enverina i que, segons com t'agafi, pot arribar a ser mortal.

Si el senyal d'adulteri és embut, el senyal d'adulteri seria, també, un artefacte que té la finalitat de triar, això passa o s'encalla, això sí i això no, d'acceptar i de fer fora: de totes les coses que hi entren, de tota la diversitat de les coses que pot contenir, només unes quantes acaben passant pel tub estret que hi ha al final del con invertit. I això, potser val més dir-ho ja, això vol dir discriminar, fer que les coses que s'adiuen a la mida del tub siguin coses permeses i les coses que no, les que són massa grans per passar-hi o les que tenen una forma que es desvia i no encaixa amb la circumferència final de l'embut, quedin enrere, desautoritzades per sempre, foragitades del pas, del tot marginades. Són coses, aquestes darreres, que no passen la prova, que s'extravien, que s'han encallat amb la norma establerta, que desborden els límits, que fàcilment faran nosa i el que molesta, ja se sap, se censura o s'aïlla. Es fa callar o, fins i tot, s'elimina.

Mentre *teranyina* i *embut* m'han portat al senyal d'adulteri —al distintiu que castiga una acció ja d'ençà del sisè o del setè manament—, si torno a llegir la

paraula *adulteri*, m'expulsa de nou la frase compacta i severa del diccionari normatiu (*violació de la fidelitat conjugal*) i ara m'envesteixen tres mots: *normal*, *bena* i *strapon*. Tres paraules que aquesta vegada no em fan pensar en el senyal, sinó en la cosa: no en l'estigma d'adúlter, sinó en l'adulteri mateix.

L'adulteri podria fer referència, en primer lloc, a un esdeveniment que encaixa perfectament dins la lògica de la normalitat, de l'estat o del curs natural, d'allò més previsible i freqüent i que comporta, fins i tot, una certa coherència o algun tipus de rectitud i de seny. Des d'aquest punt de vista, ésser un adúlter o practicar l'adulteri no comportaria cap transgressió ni cap acció fora murs ni cap disposició a la revolta. Si això fos així, és evident, i això tensa la corda dels pactes hegemònics fins a poder-la trencar, si això fos així caldria considerar que aquí la normalitat no seria cap imposició calculada per una autoritat superior ni cap obsessió restrictiva —la que fa els límits estrets— ni el conglomerat unitari —i gairebé militar— que proscriu diferències i castiga el cadascú per on l'enfila de l'amor i del cos, sinó al contrari o, en tot cas, diferent. En aquesta fantasia feliç potser coronada pel crit de Marina Tsvetàieva —«qui estima només una cosa, no estima res»— i per la brama que a vegades se sent en un carrer amb poca gràcia i en

una nit qualsevol (dos que no es coneixen de res i que de cop es miren i es diuen que potser tu i jo no som res més que dos desgraciats necessitats d'amor i que potser que mirem d'encaixar-nos com gossos perquè no hi haurà res de més exacte i precís), en aquesta utopia dels batecs i la pell el que seria normal fora entendre que allò menys estrany i més obvi és que el desig es multipliqui i s'escampi, es reparteixi i canviï, es reinventi i es mogui.

Si l'adulteri, en segon lloc, hagués de fer el servei d'una bena, d'una tira de fil que embolica i s'aplica a una nafra, a una contusió, a un tumor, fins i tot, l'adulteri, encara que sobti d'entrada, vindria a curar, a fer que un dolor no fos tal o a evitar que alguna malura s'infecti. A restituir la salut, vindria. A alliberar d'un desperfecte, d'una pertorbació o, encara més ras i directe, d'una malaltia. L'adulteri fet a imatge i semblança d'una bena que cura seria, així, un esdeveniment que empara, que minimitza un perill, que protegeix.

Caldria imaginar-se, per tant, algun tipus de ferida prèvia, d'obertura que cou, d'esqueix de la carn (o del cor, tant és). Potser simplement caldria preguntar-se quina molèstia hi ha abans, si hi ha alguna tristesa que l'anticipa o reclama o si existeix algun element anterior que trontolla en excés i que demana algun

tipus d'arranjament o de calma. ¿Quin fet, en resum, hi ha al darrere d'un adulteri que apareix com una bena de guarir? Si, com llegim —i el que encara llegim és només una frase que fixa breument el sentit—, l'adulteri és una *violació de la fidelitat conjugal*, allò que immediatament el precedeix no és l'anarquia dels cosos ni la llibertat del desig ni una política determinada ni el moviment radical i imprevisible de l'amor i la vida. No. Si l'adulteri és això, aquesta definició, allò que té just darrere, estalonant-lo, enganxat en el temps i en la bromera quotidiana dels dies, allò que té just darrere és la institució social, jurídica i cultural del matrimoni: els seus drets i els seus deures; els interessos personals, sentimentals i econòmics que posa al damunt de la taula i que escampa —o emmanilla— pel llit; la seva mania estadísticament evident a la monogàmia (si més no, de paraula); la seva estreta —o asfixiant— relació amb la reproducció; la seva idea d'unitat indissoluble; la seva concepció de família i fins i tot de vincle sanguini; la seva diversitat cultural, religiosa i civil, sí, però també les seves semblances que travessen hemisferis i llocs, societats i països, cases i tribus. En el matrimoni hi acostuma a haver en joc, tot i les diferents maneres de concebre'l i de fer-lo real, una idea de les relacions que té a veure amb el fondíssim calaix de sastre

del mot *parentiu*; burocràcia i negoci de naturalesa patrimonial, física i sentimental; diners; obligacions conjugals i, finalment, la consideració de pecat si tot això s'inverteix i salta pels aires i es fa mil bocins que ja no concorden —que no hi ha Déu, o absència de Déu, que pugui tornar a conglomerar tantíssima condició, tantíssima clàusula, tantíssim contracte.

Si l'estat de la qüestió d'allò que hi ha abans de la pràctica adúltera fos aquest —el seu resum, més aviat—, ¿què vol dir, llavors, pensar en l'adulteri com si fos una espècie de bena? ¿És això, el matrimoni? ¿Una lesió? ¿S'explica així, aquesta unió voluntària (d'entrada i no sempre) que s'estableix a través de certs ritus i formalitats legals i que es projecta cap al futur en forma de pacte, de compromís més o menys relaxat o més o menys hiperbòlic? (Si dir-li a algú que li seràs fidel sempre més ja és bastant atrevit, proclamar i signar en un paper que l'estimaràs pels segles dels segles és, com a mínim, una mica exagerat.) Si això fos el matrimoni i casar-se, un traumatisme, el producte d'un accident o d'una afecció, ¿què era el que abans no s'havia malmès ni ferit? ¿La llibertat? ¿L'anar pel món sense brides? ¿La inexistència de llaç, de nus, de cadena? ¿La possibilitat de triar? ¿Viatjar sense mapa i, si cal, estimbar per la borda la brúixola? ¿Dormir al ras? ¿La intempèrie? ¿Arrelar horitzontalment tal

com fan els rizomes, que van creixent ara aquí i ara allà? ¿Era alguna cosa d'aquestes, el no-matrimoni que no podia concebre l'adulteri perquè no existia la seva condició necessària (però potser no suficient)? ¿Era alguna cosa que no s'assemblava per enlloc al que he dit fins aquí?

Sigui com sigui, que l'adulteri i el matrimoni són dos esdeveniments inexorablement units no només ho explica la definició normativa, sinó segles i segles de documentació textual: diu el *Diccionari català-valencià-balear* que l'adulteri fa referència a una «còpula carnal entre home i dona lligats ambdós o un d'ells amb una altra persona per via de matrimoni» i remet, a continuació, al passatge «del cor ixen males cogitacions, homicidis, adulteri» de les Homilies d'Organyà i a «que no eren de lleial conjugui, car eren fets en adulteri» de la Crònica de Jaume I.

Quan l'adulteri, en tercer lloc, ve associat amb la imatge —o amb la metàfora— d'un arnès i d'un *dildo*, amb el plàstic, amb el cuir, amb el setí resplendent, amb la sivella i la seda, amb el joc, amb la profunditat del negre o amb la foguerada del roig (no deu ser debades que, junts, són els colors de l'anarquia i, separats, els colors de la nit i la sang); quan la fotografia de l'adulteri poden ser unes corretges que sostenen un fal·lus i que es col·loquen a

la cintura amb l'objectiu de penetrar analment o vaginalment una altra persona, quan l'adulteri ve així —desenfrenat i amb ganes d'invent i de profanar alguna gàbia i alguna indústria obligada—, l'adulteri no només entra de ple en el terreny de la sexualitat, sinó també, i potser sobretot, en el de l'intercanvi de rols, en el que dinamita comportaments suposadament naturals, universals, essencials, en el de la mobilitat de papers.

Poden passar moltes coses, llavors. Que siguin les dones les que es puguin introduir dins un altre cos, les que penetrin, les que ja no siguin un receptacle corpori que acull, les que s'introdueixin físicament en l'obscuritat muscular d'algú altre, les que ocupin un lloc, les que travessin la llindera, les que entrin. També pot passar que siguin els homes els que esdevinguin passius i els que obrin comportes, els que no tenen por de fer espai i descloure's, els que ja no necessiten ni tenir la paella pel mànec ni determinar el moviment ni obsessionar-se amb la possessió del desig i les regnes i del poder absolut, els que s'atreveixen a lliurar-se, els que entenen —amb el cap, amb el penis, amb la pell, amb el cor o amb el que sigui— que permetre que sigui l'altra (o que sigui l'altre) el qui et descobreixi per fora i per dins no és una pèrdua, sinó una conquesta, no és un defecte, sinó una riquesa,

no és ser massa dèbil ni convertir-se en esclau, sinó esdevenir consistent, generós, atreuit, intel·ligent. Permetre que el cos masculí —construït socialment com un cos que penetra en contraposició a un cos femení construït socialment com un cos penetrable— sigui un cos penetrat és tan políticament subversiu com susceptible de càstig (basta veure les fogueres, les castracions i les inquisicions que han muntat les Esglésies i la posterior secularització del poder): en paraules de Roger Dadoun, citat per Marta Segarra a *Teoría de los cuerpos agujereados*, la sodomia, no només l'homoeròtica, sinó tota, és «un cavall de Troia contra tota forma de poder». La manera d'introduir-se en terreny enemic, una estratagema política estèticament molt subtil, una dignificació dels forats.

Quan la imatge de l'adulteri és aquesta, la d'un *strapon*, el sexe s'eixampla i el flux —quasi sagrat o del tot— de l'atracció i del desig no s'interromp. Al contrari. La imaginació no s'ofega i allò més salvatge pot esdevenir fàcilment allò més sofisticat i preciós: allò més humà. Allò que pot passar a la gent que, quan folla, és capaç de passar-se una bola de foc, de navegar amb barques de vela pels mars desconeguts (i tan poc estudiats) de l'*squirting* o de fer que els gemecs i que els crits es tornin orquestra de cambra i un orgasme la Novena de Mahler. *La petite mort*.